

Баланс

Баланс

*Бурганаттарский
Клуб*

Пенсійна реформа: страховий стаж, зміни з ЄСВ, обмеження лікарняних та декретних, перспективи для пенсіонерів

План питань:

- Нововведення соціального страхування
- Єдиний внесок: нові платники, база нарахування, сплата
- Перспективи для нинішніх і майбутніх пенсіонерів

1. Нововведення соціального страхування

1.1 Нові застраховані особи у системі соцстрахування

До кола застрахованих осіб від втрати тимчасової працездатності включили:

- ♦ **осіб, які виконують роботи (надають послуги) за ЦПД**
- ♦ **членів фермерського господарства**
- ♦ підприємців, осіб, які провадять незалежну професійну діяльність

До осіб, що підлягають страхуванню від нещасних випадків належать:

- ♦ особи, які працюють на умовах трудового договору (контракту) чи на інших підставах, передбачених законом
- ♦ **особи, що виконують роботи (надають послуги) за ЦПД**
- ♦ **фізособи-підприємці**
- ♦ **особи, які провадять незалежну професійну діяльність**
- ♦ **члени фермерського господарства**
- ♦ учні та студенти навчальних закладів, клінічні ординатори, аспіранти, докторанти, залучені до будь-яких робіт під час, перед або після занять
- ♦ особи, які утримуються у виправних закладах та залучаються до трудової діяльності на виробництві

До кола застрахованих осіб на випадок безробіття включили:

- ♦ **членів фермерського господарства (з 01.01.2018)**
- ♦ підприємців, осіб, які провадять незалежну професійну діяльність

Добровільно можуть брати участь у соціальному страхуванні:

- ♦ **члени особистого селянського господарства – всі види**
- ♦ громадяни, які працюють за межами України (безробіття і непрацездатність)
- ♦ **особи, які досягли 16-річного віку** і не є найманими працівниками чи платниками ЄСВ, у т. ч.: **іноземці та особи без громадянства, які постійно проживають або працюють в Україні, громадяни України, які працюють або постійно проживають за межами України**

Баланс
Агро

1.2 Страховий стаж для лікарняних і декретних:

Страховий стаж — це період (строк), протягом якого особа підлягала страхуванню у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та **за який щомісяця сплачено** нею та роботодавцем або нею страхові внески **в сумі не меншій, ніж мінімальний страховий внесок** (ч. 1 ст. 21 Закону № 1105)

1 До страхового стажу зараховують періоди:

- ◆ відпустки для догляду за дитиною до досягнення 3 років
- ◆ отримання виплат за окремими видами соціального страхування:
 - допомоги по тимчасовій непрацездатності
 - допомоги по вагітності та пологах
 - допомоги по безробіттю
 - допомоги внаслідок нещасного випадку на виробництві
 - пенсії по інвалідності

2 До страхового стажу зараховали:

- ◆ **місяці 2016-2017**, за які ЄСВ сплачений у розмірі не менше мінімального страхового внеску — з урахуванням доплати ЄСВ із розрахунку мінзарплати

3 До страхового стажу включають:

- ◆ трудовий стаж, набутий працівником за час роботи за трудовим договором до набрання чинності Законом № 1533 і Законом № 2240
 - ◆ періоди, **починаючи з 01.01.2016**, протягом яких особа не підлягала страхуванню згідно з цими Законом, але **нею або роботодавцем за неї сплачено єдиний внесок** згідно з Законом про ЄСВ (ч. 4 ст. 21 Закону № 1533, ч. 4 ст. 21 Закону № 1105)

1.2 Страховий стаж для лікарняних і декретних: особливості для деяких періодів

1 До страхового стажу зараховують періоди до 27.02.2001 – за даними трудової книжки — згідно з Правилами обчислення загального трудового стажу для призначення працівникам допомоги по тимчасовій непрацездатності, затверджених постановою КМУ від 19.10.1998 р. № 1658

2 Відпустка по догляду за дитиною до досягнення нею 3 років:
— до страхового стажу зараховували до 31.12.2010 р.
— не зараховували з 01.01.2011 до 13.12.2013
— зараховували з 14.12.2013 в тому числі період з 01.01.2011 до 13.12.2013

3 Відпустка по догляду за дитиною від 3 до 6-ти років :
— зараховують періоди відпустки до 27.02.2001
— не зараховують починаючи з 28.02.2001

4 Не зараховують до страхового стажу місяці, за які не було нарахувань через:
♦ неоплачувану непрацездатність
♦ прогули, неоплачувані простої, інші неявки з нез'ясованих причин
♦ у випадках звільнення від роботи згідно з законодавством без збереження зарплати

5 Якщо було відпрацьовано кілька днів і зарплата менше мінімальної, визначають суму різниці й донараховують ЄСВ виходячи з мінзарплати — до страхового стажу зараховують повний місяць.

6 Якщо у місяці прийняття (звільнення) зарплата менше мінімальної, до страхового стажу зараховують частину місяця пропорційно: Сплачений ЄСВ/Мінімальний страховий внесок

1.2 Страховий стаж для лікарняних і декретних: 6-місячний страховий стаж за 12 місяців

12 останніх місяців перед настанням страхового випадку:

- рахуємо назад від дати настання страхового випадку
- перший і останній місяць враховуються пропорційно залежно від суми ЄСВ
- останній місяць враховуємо календарні дні, якщо ЄСВ сплачений за ці дні

6 місяців за останні 12 місяців перед настанням страхового випадку:

- рахуємо сумарно в календарних днях
- має бути не 6 місяців підряд
- перший і останній місяць враховують пропорційно залежно від суми і сплати ЄСВ
- останній місяць: враховуємо календарні дні до страхового випадку, якщо ЄСВ сплачений за ці дні
- Фонд пропонує 2 варіанти підрахунку:
 - 1) якщо за останні 12 місяців набігає 183 к.дн. — є 6-місячний страховий стаж
 - 2) кількість календарних днів розділити на 30,44 — має бути більше 6-ти

Якщо у страхувальника немає інформації про стаж за останні 12 місяців (новоприйнятий працівник чи сумісник): Фонд пропонує спочатку застосувати обмеження з ч. 4 ст. 19 Закону № 1105, а після отримання відомостей — перерахувати

Баланс
Агро

Проект нової редакції Положення про реєстр застрахованих осіб передбачає можливість отримання страхувальником даних про:

- ◆ застрахованих осіб, які перебувають у трудових відносинах з ними — **за період перебування особи у трудових відносинах** із страхувальником
- ◆ **відомості про страховий стаж таких застрахованих осіб**

1.3 Обмеження лікарняних і декретних

Якщо застрахована особа **протягом 12-ти місяців має страховий стаж менше 6-ти місяців**, вона має право на матзабезпечення в розмірі:

♦ **допомога по тимчасовій непрацездатності** — з нарахованої зарплати, але не більше за розмір, обчислений із МЗП (у 2017 — **105,12 грн.**, у 2018 — **122,31 грн.**)

♦ **допомога по вагітності та пологах** — із 2-кратного розміру МЗП, установленого на час настання страхового випадку (у 2017 — **210,25 грн.**, у 2018 — **244,61 грн.**)

Сума допомоги по вагітності та пологах **у розрахунку на місяць не повинна перевищувати розмір максимальної величини**, з якої сплачувалися страхові внески до Фонду, та **не може бути меншою за розмір допомоги, обчислений із мінзарплати**, установленого на час настання страхового випадку (у 2017 — 105,12 грн., у 2018 — **122,31 грн**)

Нові редакція ч. 4 ст. 19 і ч. 2 ст. 26 Закону № 1105 — застосовуються для страхових випадків, що настали починаючи з 11.10.2017

1.3 Обмеження лікарняних і декретних

Приклад 1. Працівниця, яка перебуває у відпустці по догляду за дитиною до 6-ти років принесла листок непрацездатності по вагітності й пологах з **20.11.2017 на 126 к.дн.** Загальний страховий стаж — понад 8 років, **6-місячного страхового стажу** протягом останніх 12-ти місяців немає. Посадовий оклад — **8000 грн.**

Крок 1. Середня зарплата: **8000 грн : 30,44 = 262,81 грн.**

Крок 2. Середньоденне обмеження: **6400 грн : 30,44 = 210,25 грн.**

Крок 3. Декретні за **126 к.дн.**, у т.ч. за:

- 11 к.дн. листопада 2017 р.: **210,25 грн.** x 11 к.дн. = **2312,75 грн.**
- 31 к.дн. грудня 2017 р.: **210,25 грн.** x 31 к.дн. = **6517,75 грн.**
- 31 к.дн. січня 2018 р.: **210,25 грн.** x 31 к.дн. = **6517,75 грн.**
- 28 к.дн. лютого 2018 р.: **210,25 грн.** x 28 к.дн. = **5887 грн.**
- 25 к.дн. березня 2018 р.: **210,25 грн.** x 25 к.дн. = **5256,25 грн.**

Для контролю: **210,25 грн x 126 к.дн. = 26491,50 грн.**

Приклад 2. Працівниця **вийшла на роботу 30.10.2017** після закінчення відпустки по догляду за дитиною 6-ти років. Вона перебувала на лікарняному по догляду за хворою дитиною з **20 по 28 листопада 2017 р.** Загальний страховий стаж — **6 років**, протягом останніх 12-ти місяців **немає 6-тимісячного страхового стажу.** Посадовий оклад — **6000 грн.** За 2 дні жовтня нарахована зарплата — **640 грн.**

Крок 1. Кількість календарних днів розрахункового періоду (жовтень 2016-вересень 2017) — **2 к.дн.** (30 і 31 число), період відпустки з 3 до 6-ти років виключаємо

Крок 2. Фактична середня зарплата за 1 к.дн.: **640 : 2 к.дн. = 320 грн.**

Крок 3. Денна виплата (70%): **320 грн. x 70% = 224 грн.**

Крок 4. Середня зарплата: **3200,00 грн. : 30,44 = 105,12 грн.**

Крок 5. Допомога за 9 к. дн.: **105,12 грн. x 9 к.дн. = 946,08 грн.**

1.4 Призначення матеріального забезпечення

Право на матзабезпечення та соцпослуги за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності мають **застраховані особи** - громадяни України, іноземці, особи без громадянства та члени їх сімей, які проживають в Україні, якщо інше не передбачено міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана ВРУ.

Це **право виникає з настанням страхового випадку в період роботи** (включаючи час випробування та день звільнення), **зайняття підприємницькою та іншою діяльністю, якщо інше не передбачено законом.**

Члени особистого селянського господарства, якщо вони не належать до осіб, які підлягають страхуванню відповідно до цього Закону, **мають право на матеріальне забезпечення та соціальні послуги**, – за умови сплати страхових внесків до Фонду згідно із законом

Члени фермерських господарств з 01.01.2018 є платниками ЄСВ і є застрахованими особами – матимуть право на матзабезпечення

Допомогу по тимчасовій непрацездатності Фонд виплачує застрахованим особам **починаючи із 6-го дня непрацездатності за весь період** до відновлення працездатності або до встановлення (чи підтвердження) інвалідності **незалежно від звільнення, припинення підприємницької чи іншої діяльності застрахованої особи в період втрати працездатності** (ч. 2 ст. 22 Закону № 1105)

1.5 Виплата матеріального забезпечення

Застрахованим особам (включаючи тих, хто провадить підприємницьку чи іншу діяльність, у т.ч. **ЦПД**) й **одночасно працює на умовах трудового договору) допомогу по тимчасовій непрацездатності, включаючи догляд за хворою дитиною, допомогу по вагітності та пологах надають за основним місцем роботи (діяльності) і за сумісництвом (наймом) у порядку, установленому КМУ (ч. 1 ст. 30 Закону № 1105)**

Рішення про призначення матзабезпечення приймає:

- ♦ **комісія (уповноважений) із соцстраху**
- ♦ **фізособа — підприємець, особа, яка провадить незалежну професійну діяльність (ч.3 ст. 30 Закону № 1105)**

Допомогу по непрацездатності та по вагітності та пологах виплачують застрахованим особам (ч. 2 ст. 32 Закону № 1105):

- ♦ **які працюють на умовах трудового договору (контракту), інших підставах — у найближчий після дня призначення **допомоги строк**, установлений **для виплати зарплати****
- ♦ **які працюють на умовах ЦПД, провадять підприємницьку чи іншу діяльність, — протягом **10-ти днів** після призначення **допомоги****

1.5 Призначення і виплата матеріального забезпечення

1

Підприємець, (особа, яка здійснює (незалежну професійну діяльність), яка **не перебуває у трудових відносинах**

Підприємець самостійно приймає рішення про призначення матзабезпечення і надає документи до органу Фонду

2

Особа, яка виконує роботи за ЦПД не перебуває у трудових відносинах

Рішення приймає комісія з соцстраху за місцем виконання робіт за ЦПД (основного місця діяльності)

3

Підприємець, (особа, яка здійснює (незалежну професійну діяльність), виконує роботи за ЦПД **перебуває у трудових відносинах**

Рішення приймає комісія з соцстраху за основним місцем роботи (вона ж оформлює документи)

2. Єдиний внесок: нові платники, база нарахування, сплата

Нововведення з 11.10.2017

1 Платники ЄСВ

З 11.10.2017 уточнений перелік платників ЄСВ

♦ **поліцейські**, особи рядового й начальницького складу, у т.ч. ті, які **проходять військову службу під час особливого періоду**

♦ **особи, які доглядають за дитиною** до досягнення нею 3-річного віку та відповідно до закону **отримують допомогу по догляду за дитиною до досягнення при усиновленні дитини**

З 01.01.2018 платниками ЄСВ стануть: члени фермерських господарств (якщо вони не підлягають страхуванню на інших підставах)

Використання інформації з Держреєстру (з 11.10.2017)

Інформації з Держреєстру надаватимуть із метою використання для обслуговування громадян:

♦ **роботодавцям, банкам, підприємствам, установам та організаціям із метою використання для обслуговування громадян** — за згодою громадян або у випадках і порядку, установлених законодавством у сфері захисту персональних даних

♦ **на запит роботодавців, банків, підприємств, установ та організацій** у порядку, установленому ПФУ за погодженням Мінсоцполітики — за згодою громадян (ст. 17 Закону про ЄСВ)

Баланс
Агро

Реєстр застрахованих осіб складається з **персональних облікових карток**. В них вносять відомості про фізосіб, які підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню та дані, необхідні для обчислення і призначення страхових виплат за їх видами

2. Єдиний внесок: нові платники, база нарахування, сплата

Персональна електронна облікова картка (з 11. 10.2017)

1) умовно-постійна частина:

◆ унікальний номер електронної облікової картки

◆ номер посвідчення застрахованої особи (буде введено лише з 2020 року)

◆ прізвище, ім'я та по батькові на момент створення електронної облікової картки

◆ прізвище, ім'я та по батькові на поточний момент

◆ дата народження

◆ стать

◆ унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі та серія, номер і назва документа, з якого взяті відомості до персональної картки

◆ громадянство

◆ номер телефону (за згодою)

◆ відмітка про смерть

2) частина картки з загальним страховим стажем, зарплатою, інше:

◆ ідентифікаційний номер платника (окрім осіб, які відмовилися від нього)

◆ рік, за який унесено відомості

◆ розмір ЄСВ за відповідний місяць

◆ сума сплаченого ЄСВ за місяць

◆ професійна назва роботи

◆ посада

◆ дані про особливі умови праці, що надають право на пільги із соцстраху

◆ сума призначеної пенсії

◆ сума виплат (доходу), з якої сплачено страхові внески за місяць

◆ кількість відпрацьованих 30 календарних днів (годин) за місяць

◆ інформація про страхові випадки:

● дата страхового випадку

● вид страхового випадку

◆ інша інформація, необхідна для обчислення та призначення страхових виплат за окремими видами загальнообов'язкового державного соціального страхування

Баланс

Агро

2. Єдиний внесок: нові платники, база нарахування, сплата

Персональна електронна облікова картка (з 11. 10.2017)

3) частина картки, що відображає здійснення виплат за окремими видами:

- ◆ вид страхової виплати
- ◆ вид соціальної пільги
- ◆ вид соціальної виплати
- ◆ дата, з якої призначено виплату
- ◆ дата початку та закінчення виплати (пільги)
- ◆ сума виплати (помісячні суми виплати)
- ◆ індексація страхової виплати.

Проект Положення про Реєстр застрахованих осіб
Інформація з Реєстру застрахованих осіб, що містить відомості про податковий номер, серію та номер паспорта громадянина України, його сімейний стан, стан здоров'я, матеріальний стан, адресу, дату і місце народження, місце проживання та перебування, надається виключно особі, якої вони стосуються (уповноваженій нею особі), крім випадків надання інформації посадовим особам органів державної влади, органів судів, прокуратури, органів СБУ, Нацполіції, Національного антикорупційного бюро, Нацагентства з питань запобігання корупції у зв'язку із здійсненням ними повноважень, визначених законом

2. Єдиний внесок: нові платники, база нарахування, сплата

Інші зміни з 11.10.2017

Недоотримані ПФУ сум коштів (п. 9⁷ р. VIII Закону про ЄСВ):

◆ у разі застосування роботодавцями ставок ЄСВ 8,41%, 5,3% і 5,5% недоотримані кошти ПФУ покриватимуть за рахунок Держбюджету

◆ платник ЄСВ розраховує та відображає у звітності суму ЄСВ

Платники ЄСВ, які не є роботодавцями, звільняються від виконання обов'язків, визначених ч. 2 ст. 6 цього Закону, на весь період їх **незаконного позбавлення волі на території проведення антитерористичної операції** за заявою члена сім'ї, що підтверджується даними державного правоохоронного органу спецпризначення (п. 9⁸ р. VIII Закону про ЄСВ)

Очікувані зміни до звітності з ЄСВ:

- ◆ уточнення випадків застосування КТН «13»
- ◆ можливість подання звітності про осіб, які відмовилися від використання ідентифікаційного номера і мають ID-картку
- ◆ зміни для підприємців: ліквідаційна (терміни), таблиця 2
- ◆ додаткові реквізити у формі № Д4: посада (робота)
- ◆ відображення різниці між ставками 22% і 8,41%, 5,3%, 5,5%
- ◆ об'єднання Форми № Д4 ф форми № 1ДФ з 01.01.2019

Баланс

Агро

2. Єдиний внесок: нові платники, база нарахування, сплата

Нововведення з 01.01.2018 щодо нарахування ЄСВ

Максимальна величина бази нарахування ЄСВ

Із 01.01.2018 – 15 розмірів мінзарплати.

Якщо розмір мінзарплати з 01.01.2018 – 3723 грн, максимальна величина – **55 845 грн**

Платники єдиного внеску

Члени фермерського господарства, якщо вони не підлягають страхуванню на інших підставах (п. 5¹ ч. 1 ст. 4):

- братимуть **на облік як платників ЄСВ** (ч. 2 і 3 ст. 5)
- **обов'язки платника ЄСВ** виникають – **з початку провадження діяльності**
- **звільнятимуть від сплати ЄСВ** осіб, що отримують пенсію за віком, інвалідів чи осіб, які досягли пенсійного віку й отримують пенсію чи соціальну допомогу
- **база нарахування ЄСВ – сума доходу (прибутку), що підлягає обкладенню ПДФО, але не менше мінімального страхового внеску**
- **сплата ЄСВ – до 20 числа місяця, що настає за кварталом**

Підприємці та особи, які провадять незалежну профдіяльність:

- **підприємці-єдинники 1 група** – з 01.01.2018 сплачують ЄСВ у розмірі мінімального страхового внеску (**819,06 грн.**), за квартал – **2547,18 грн.**

- **підприємці та особи, які провадять незалежну профдіяльність** сплата ЄСВ – до 20 числа місяця, що настає за кварталом

2. Єдиний внесок: нові платники, база нарахування, сплата

Нововведення з 01.01.2018 щодо нарахування ЄСВ

Добровільна сплата ЄСВ

Нова редакція ч. 5 ст. 10 Закону про ЄСВ передбачає:

- ♦ **можливість укладення договору про добровільну участь з одноразовою сплатою ЄСВ за попередні періоди, коли особа** не підлягала страхуванню (у т.ч. із 01.01.2004 по 31.12.2010)
- ♦ **сплату ЄСВ за кожен місяць такого періоду не менше за мінімальний страховий внесок на дату укладення договору, помноженому на коефіцієнт 2**
- ♦ **сума сплаченого ЄСВ за місяць не може бути більшою за суму ЄСВ, обчисленого з максимальної величини бази нарахування єдиного внеску**

Платники єдиного внеску, які мають право на добровільну сплату ЄСВ є:

- ♦ **члени особистого селянського господарства**, якщо вони не належать до осіб, які підлягають страхуванню

Платники єдиного внеску, які мають право на добровільну сплату ЄСВ — на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування — особи, які досягли 16-річного віку та не перебувають у трудових відносинах з роботодавцями та не належать до платників єдиного внеску, визначених **п. 4, 5 та 5¹** ч. 1 ст. 4 Закону про ЄСВ у т.ч.:

- ♦ **іноземці та особи без громадянства**, які постійно проживають або працюють в Україні
- ♦ **громадяни України, які працюють або постійно проживають за межами України**, якщо інше не встановлено міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана ВРУ

Квота для осіб передпенсійного віку з 01.01.2018

З 01.01.2018 для підприємств (установ, організацій) з чисельністю штатних працівників (ч. 2 ст. 14 Закону № 5067):

♦ **від 8 до 20 осіб** – додаткова квота для працевлаштування осіб передпенсійного віку – у розмірі **не менше 1 особи у СЧШП**

♦ **понад 20 осіб** (громадян, що мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню) – **у розмірі 5% СЧШП** за попередній календарний рік

Квота для осіб передпенсійного віку діє з 01.01.2018

5%-ва квота прив'язана до СЧШП за попередній календарний рік

Особами передпенсійного віку є особи, яким залишилося 10 і менше років до набуття права на пенсію за віком – за ст.26 Закону № 1058

- 1. Потрібно визначити порядок застосування квоти**
- 2. Уточнити як визначати осіб передпенсійного віку**
- 3. Штрафу не встановлено, але чи буде штраф за відмову у працевлаштуванні (2 МЗП)? (ч.2 ст. 53 Закону № 5067)**
- 4. Залишається норматив робочих місць для працевлаштування інвалідів у розмірі 4% СЧШП облікового складу за рік, якщо на підприємстві працює від 8 до 25 осіб встановлено у кількості 1-го робочого (ч. 1 ст. 19 Закону. № 875).**

Баланс
Агро

3.1. Вихід на пенсію та призначення пенсій

По 31 грудня 2017 р. особи мають право на призначення пенсії за віком після досягнення віку 60 років за наявності страхового стажу не менше 15 років

Починаючи з 01.01.2018 р. право на пенсію за віком після досягнення віку 60 років мають особи за наявності страхового стажу:

- ♦ з 1 січня по 31 грудня **2018 р.** – не менше **25 років**
- ♦ з 1 січня по 31 грудня **2019 р.** – не менше **26 років**
- ♦ з 1 січня по 31 грудня **2020 р.** – не менше **27 років**
- ♦ з 1 січня по 31 грудня **2021 р.** – не менше **28 років**
- ♦ з 1 січня по 31 грудня **2022 р.** – не менше **29 років**
- ♦ з 1 січня по 31 грудня **2023 р.** – не менше **30 років**
- ♦ з 1 січня по 31 грудня **2024 р.** – не менше **31 року**
- ♦ з 1 січня по 31 грудня **2025 р.** – не менше **32 років**
- ♦ з 1 січня по 31 грудня **2026 р.** – не менше **33 років**
- ♦ з 1 січня по 31 грудня **2027 р.** – не менше **34 років**
- ♦ починаючи з **1 січня 2028 р.** – не менше **35 років**

У разі відсутності, починаючи з 1 січня 2018 року, необхідного страхового стажу на дату досягнення віку, передбаченого ч. 1-3 ст. 26 Закону № 1058 , пенсію за віком може бути призначено після набуття особою страхового стажу – на дату досягнення відповідного віку.

Законом № 2148 зміни щодо пенсійного віку жінок, які народилися до 01.04.1961 р. не вносилися, жінки, які народилися:

♦ з 01.10.1959 р. по 31.03.1960 р. **виходитимуть на пенсію при досягненні віку 58 років 6 місяців**

♦ з 01.04.1960 р. по 30.09.1960 р. – у **59 років**

♦ з 01.10.1960 р. по 31.03.1961 р. – у **59 років 6 місяців.**

Пенсії за віком їм призначатимуть за умови наявності відповідного страхового стажу

Баланс
Агро

3.1. Вихід на пенсію та призначення пенсій

У разі відсутності з **01.01.2018 р.**, страхового стажу, передбаченого для виходу на пенсію у **60 років**, право на пенсію за віком після досягнення віку **63 роки** мають особи за наявності страхового стажу:

- ◆ по **31 грудня 2018 р.** – від **15 до 25 років**
- ◆ з 1 січня по 31 грудня **2019 р.** – від **16 до 26 років**
- ◆ з 1 січня по 31 грудня **2020 р.** – від **17 до 27 років**
- ◆ з 1 січня по 31 грудня **2021 р.** – від **18 до 28 років**
- ◆ з 1 січня по 31 грудня **2022 р.** – від **19 до 29 років**
- ◆ з 1 січня по 31 грудня **2023 р.** – від **20 до 30 років**
- ◆ з 1 січня по 31 грудня **2024 р.** – від **21 до 31 року**
- ◆ з 1 січня по 31 грудня **2025 р.** – від **22 до 32 років**
- ◆ з 1 січня по 31 грудня **2026 р.** – від **23 до 33 років**
- ◆ з 1 січня по 31 грудня **2027 р.** – від **24 до 34 років**
- ◆ починаючи з 1 січня **2028 р.** – від **25 до 35 років**

Починаючи з **1 січня 2019 року**, якщо необхідного страхового стажу немає, право на призначення пенсії за віком мають особи **після досягнення віку 65 років за наявності страхового стажу** (ч. 3 ст. 26 Закону № 1058):

- ◆ з 1 січня по 31 грудня 2019 р. – від **15 до 16 років**
- ◆ з 1 січня по 31 грудня 2020 р. – від **15 до 17 років**
- ◆ з 1 січня по 31 грудня 2021 р. – від **15 до 18 років**
- ◆ з 1 січня по 31 грудня 2022 р. – від **15 до 19 років**

- ◆ з 1 січня по 31 грудня 2023 р. – від **15 до 20 років**
- ◆ з 1 січня по 31 грудня 2024 р. – від **15 до 21 року**
- ◆ з 1 січня по 31 грудня 2025 р. – від **15 до 22 років**
- ◆ з 1 січня по 31 грудня 2026 р. – від **15 до 23 років**
- ◆ з 1 січня по 31 грудня 2027 р. – від **15 до 24 років**
- ◆ починаючи з 1 січня 2028 р. – від **15 до 25 років**

3.1. Вихід на пенсію та призначення пенсій

Умови призначення пільгових пенсій за роботу у шкідливих виробництвах не змінено, крім жінок, зайнятих протягом повного сезону на вирощуванні, збиранні та післязбиральній обробці тютюну.

Тепер їм призначатимуть пенсії після досягнення 55 років і при стажі зазначеної роботи не менше 20 років, так само як і особам за вислугу років — на 11.10.2017 є право і необхідний стаж, а також вони звільнилися.

Пенсія за вислугу років з 11.10.2017:

Передбачена для: артистів театральних-концертних й інших видовищних закладів, підприємств і колективів — за наявності стажу творчої діяльності від 20 до 35 років за переліком і в порядку, що затверджуються КМУ

Збережено право на пенсію за вислугу років педагогам, медикам, працівникам авіації, лісогосподарств — за умови якщо такі особи на день набрання чинності Законом № 2148 (11.10.2017):

- ◆ **мають вислугу років**
- ◆ **мають стаж, необхідний для призначення пенсії, передбачений ст. 52, 54 та 55 Закону № 1788**
- ◆ **при досягненні відповідного віку**
- ◆ **за умови звільнення з роботи за спеціальністю**

Баланс
Агро

Жінкам, зайнятим протягом повного сезону на вирощуванні, збиранні та післязбиральній обробці тютюну призначатимуть пенсії після досягнення 55 років і при стажі зазначеної роботи не менше 20 років, так само як і особам за вислугу років — якщо на 11.10.2017 є право і необхідний стаж, а також вони звільнилися з роботи за спеціальністю

3.1. Вихід на пенсію та призначення пенсій

Призначення пенсій чорнобильцям

Особам, які працювали або проживали на територіях радіоактивного забруднення, пенсії надають **із зменшенням пенсійного віку**, встановленого ст. 26 Закону № 1058 — за наявності відповідного **страхового стажу, зменшеного на кількість років зменшення пенсійного віку, але не менше 15 років страхового стажу** (ст. 55 Закону № 796).

Приклад. Чоловік — ліквідатор наслідків аварії на ЧАЕС у 1986 році (у травні 1986 року відпрацював у зоні відчуження 3 дні). Він має право на призначення пенсії **при досягненні 50-річного віку — зі зниженням на 10 років — у 2018 році.**

З урахуванням норм ст. 26 Закону № 1058 щодо тривалості страхового стажу, **для виходу на пенсію у 50 роки (у 2018 р.) йому потрібно мати не менше 15 років страхового стажу: 25 років – 10 років = 15 років**

Дострокове призначення пенсій:

1) особи, хворі на гіпофізарний нанізм (ліліпути), диспропорційні карлики — після досягнення чоловіками 45 років, жінками 40 років та за наявності страхового стажу не менше 20 років у чоловіків, 15 років у жінок

2) особи з інвалідністю по зору I групи — сліпі та особи з інвалідністю з дитинства I групи — **після досягнення чоловіками 50 років, жінками 40 років та за наявності страхового стажу не менше 15 років (10 років)**

3) жінки, які народили п'ятьох або більше дітей та виховали їх до 6-річного віку, матері осіб з інвалідністю — після досягнення 50 років та за наявності страхового стажу не менше 15 років

4) військовослужбовці, особи начальницького і рядового складу, **які брали участь у бойових діях, в АТО** та членам їх сімей — **після досягнення чоловіками 55 років, жінками — 50 років**

3.1. Вихід на пенсію та призначення пенсій

Пенсія призначається з дня звернення за пенсією:

- ◆ з дня, що настає за днем досягнення пенсійного віку
- ◆ якщо особа за призначенням пенсії звернулася **не пізніше трьох місяців з дня досягнення пенсійного віку.**

При відстрочці часу призначення пенсії за віком пенсія з урахуванням положень ст. 29 Закону № 1058 призначається:

- ◆ **за заявою пенсіонера**
- ◆ з дня, що настає за останнім днем місяця, в якому набуто повний місяць страхового стажу (у т. ч. сумарно) для відстрочки часу виходу на пенсію
- ◆ **якщо звернення за пенсією відбулося не пізніше трьох місяців з такого дня (ст. 45 Закону № 1058)**

З 1 січня 2018 року по 31 грудня 2020 р. особам, які досягли віку, визначеного ч. 1 ст. 26 Закону № 1058, але не набули страхового стажу від **25 до 27 років**, за умови наявності у них **не менше 15 років страхового стажу**, **призначатимуть тимчасову державну соціальну допомогу** непрацюючій особі, яка досягла загального пенсійного віку, але не набула права на пенсійну виплату:

- ◆ **виплачуватимуть органи соцзахисту населення – до досягнення особами віку, коли вони набувають право на призначення пенсії**
- ◆ **з урахуванням її майнового стану та середньомісячного сукупного доходу**

Починаючи з 1 січня 2028 за наявності 40 і більше календарних років страхового стажу, пенсія за віком призначається незалежно від віку
(ч. 5 ст. 26 Закону № 1058)

Баланс
Агро

3.2. Страховий стаж для призначення пенсій

Страховий стаж - період (строк), протягом якого особа підлягає загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню та за який щомісяця сплачені страхові внески в сумі не меншій, ніж мінімальний страховий внесок.

Страховий стаж обчислюється в місяцях.

Неповний місяць роботи зараховується як повний місяць за умови, що **сума сплачених за цей місяць страхових внесків (з урахуванням сум сплачених виходячи з мінзарплати), але не менше, ніж мінімальний страховий внесок.**

Якщо сума сплачених за місяць страхових внесків (з урахуванням сум сплачених з мінзарплати) менше за мінімальний страховий внесок, цей період зараховується до страхового стажу як повний, – якщо здійснена доплата до мінімального страхового внеску (ст. 24 Закону № 1058)

Якщо доплату не здійснено страховий стаж обчислюється пропорційно сплаті страхових внесків за формулою:

$$ТП = Св : В$$

де **ТП** – тривалість періоду, що зараховується до страхового стажу

Св – сума фактично сплачених страхових внесків

В – мінімальний страховий внесок за відповідний місяць

Період, коли особа отримувала допомогу по безробіттю (крім одноразової її виплати для організації безробітним підприємницької діяльності) **та матдопомогу** у період профпідготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації **включають до страхового стажу.**

Пільговий порядок обчислення стажу роботи, передбачений законодавством, що діяло раніше, **за період з 1 січня 2004 року** застосовується виключно **в частині визначення права на пенсію за віком на пільгових умовах та за вислугу років (ст. 60 Закону № 1788)**

3.2. Страховий стаж для призначення пенсій

До 1 січня 2004 р. — на підставі документів та в порядку, визначеному законодавством, що діяло до набрання чинності Законом — **на підставі трудової книжки, диплому про навчання, військового квитка, свідоцтва про народження**

З 3 січня 2004 р. страховий стаж починаючи обчислюється за даними, що містяться в системі персоніфікованого обліку (ст. 24 Закону № 1058)

До 01.01.2004 до трудового стажу для призначення пенсії **зараховували:**

- ♦ всі **періоди перебування у трудових відносинах**
- ♦ періоди відпусток: **по догляду за дитиною до 3-х років**; по вагітності та пологах, **до 6-ти років** згідно медичному висновку
- ♦ **час догляду непрацюючої матері за малолітніми дітьми**, але не довше ніж **до** досягнення кожною дитиною **3-річного віку**

З 01.01.2004 до страхового пенсійного стажу **зараховується:**

час догляду за дитиною **до досягнення нею 3-річного віку** — при умові, якщо особа доглядає за дитиною до досягнення нею 3-річного віку **та при умові отримання допомоги по догляду за нею дитиною**, а з 01.01.2005 — за ці періоди сплачуються внески з держбюджету

З 01.07.2013 — періоди перебування у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, **коли ЄСВ почали сплачувати**

З 11.10.2017 до стажу для призначення пенсій зараховують періоди:

- ♦ відпустки по вагітності та пологах **з 01.01.2004 по 30.06.2013**
- ♦ відпустки до досягнення дитиною від 3 до 6 р. **01.01.2004 до 31.12.2004**
- ♦ періоди **підприємницької діяльності (спрощеної системи):**
 - **з 01.01.1998 по 30.06.2000** за довідкою про реєстрацію СПД
 - **з 01.07.2000 по 31.12.2017** — **за умови сплати страхових внесків незалежно від сплаченого розміру**
- ♦ **проходження військової служби** по 31.12.2017 (включно)

Баланс
Агро

3.3. Розрахунок пенсій за оновленими правилами

Мінімальний розмір пенсії

За наявності у чоловіків 35 років, а у жінок 30 років страхового стажу мінімальний розмір пенсії за віком встановлюється в розмірі прожиткового мінімуму.

На 01.10.2017 його розмір встановлений: 1373 грн. + 79 грн. = 1452 грн.

З 01.01.2018 для осіб, які досягли віку 65 років, за наявності у чоловіків 35 років, а у жінок 30 років страхового стажу, мінімальний розмір пенсії за віком у розмірі 40% мінзарплати, визначеної законом про Держбюджет на відповідний рік, але не менше прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність. У 2018 р. – 3723 грн x 40% = 1489 грн

Якщо страховий стаж менший, мінімальний розмір пенсії за віком встановлюється пропорційно до наявного страхового стажу, виходячи з прожиткового мінімуму, встановленого для осіб, які втратили працездатність, визначеного законом.

Мінімальний розмір пенсії за віком пропорційно до наявного страхового стажу, виходячи з прожиткового мінімуму буде виплачуватися після досягнення особою віку 65 років. До досягнення цього віку таким особам може бути призначена державна соціальна допомога

За кожний повний рік страхового стажу понад 35 років чоловікам і 30 років жінкам пенсію за віком збільшують на 1% розміру пенсії, обчисленої за ст. 27 Закону № 1058, але не більш як на 1% мінімального розміру пенсії за віком (1452 грн.).

При визначенні мінімального розміру пенсії за віком і збільшення за понаднормовий стаж, до страхового стажу не враховується період, за який проведено одноразову сплату єдиного внеску відповідно до ч. 5 ст. 10 Закону про ЄСВ.

Баланс
Агро

3.3. Розрахунок пенсій за оновленими правилами

Мінімальна пенсійна виплата

Пенсії та державна соціальна допомога інвалідам з дитинства та дітям з інвалідністю, особам, які не мають права на пенсію (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги, індексації та інших доплат до пенсії, встановлених законодавством (крім пенсії за особливі заслуги перед Україною), **перераховані з 01.10.2017** відповідно до Закону № 2148, а також **ті, що призначатимуться після 01.01.2017**, визначаються **у розмірі не меншому за розмір прожиткового мінімуму** для осіб, які втратили працездатність, встановлений на 01.12.2017 р. (**1373 грн.**), а в разі його збільшення після цієї дати, - за розмір прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, визначений законом.

Максимальний розмір пенсії

Розмір пенсії (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткової пенсії, крім надбавок і доплат за особливі заслуги) **не може перевищувати** :

♦ до **31.12.2017** – **10740 грн**

♦ з **01.01.2018** – **10 прожиткових мінімумів** для осіб, які втратили працездатність

Максимальний розмір спецпенсії (держслужбовців, депутатів, науковців, прокурорів) з урахуванням надбавок, підвищень, індексації **не може перевищувати**:

♦ до **31.12.2017** – **10740 грн**

♦ з **01.01.2018** – **10 прожиткових мінімумів** для осіб, які втратили працездатність

3.3. Розрахунок пенсій за оновленими правилами

Призначення пенсій з 1 жовтня по 31 грудня 2017 р.

При призначенні пенсії застосовується:

- ♦ середня зарплата (дохід) в Україні, з якої сплачено страхові внески, обчислена як середній показник за 2014-2016 роки (3764,40грн.)

- ♦ величина оцінки одного року страхового стажу 1,35 %

З 1 січня по 31 грудня 2018 р. при призначенні

- ♦ середня зарплата (дохід) в Україні за 2016 - 2017

- ♦ величина оцінки одного року страхового стажу 1%.

Якщо при однакових показниках індивідуального коефіцієнта зарплати особи та тривалості страхового стажу **розмір пенсії у 2018 р., обчислений відповідно до аналогічних показників, буде меншим, ніж пенсія, призначена у 2017** (з урахуванням показника середньої зарплати по країні – 3764,40 грн. та вартості одного року страхового стажу 1,35) **КМУ приймає рішення про збільшення показника середньої зарплати**, який застосовується при призначенні пенсій з 1 січня по 31 грудня 2018 р., так щоб пенсії, призначені у цей період, не були меншими за пенсії, призначені з 1 січня по 31 грудня 2017 р.

Баланс

Агро

3.3 Розрахунок пенсій за оновленими правилами

Формула розрахунку пенсії за віком (ст. 27):

$$P = Z_p \times K_c,$$

де **P** - розмір пенсії, грн.

Z_p - зарплата (дохід) застрахованої особи, визначена відповідно до ст. 40 Закону № 1058, з якої обчислюється пенсія, грн.

K_c - коефіцієнт страхового стажу застрахованої особи, визначений відповідно до ст. 25 Закону № 1058.

Зарплата (дохід) для обчислення пенсії (ст. 40):

$$Z_p = Z_c \times (K_k : K)$$

де: **Z_p** - зарплата (дохід) застрахованої особи для обчислення пенсії, у грн.

Z_c - середня заробітна плата (дохід) в Україні, з якої сплачено страхові внески, за три календарні роки, що передують року звернення за призначенням пенсії. У 2018 році братимуть середню зарплату за 2016-2017 рік

K_k - сума коефіцієнтів зарплати (доходу) за кожний місяць ($K_{z_1} + K_{z_2} + K_{z_3} + \dots + K_{z_n}$)

K - страховий стаж за місяці, які враховано для визначення коефіцієнта зарплати (доходу) застрахованої особи.

Коефіцієнт зарплати (доходу) застрахованої особи за кожний місяць страхового стажу для пенсії, визначається за формулою:

$$K_z = Z_v : Z_c,$$

де: **K_z** - коефіцієнт зарплати (доходу) застрахованої особи;

Z_v - сума зарплати (доходу) застрахованої особи, з якої сплачено страхові внески та яка враховується для обчислення пенсії за місяць, за який розраховується коефіцієнт зарплати (доходу);

Z_c - середня зарплата

3.3 Розрахунок пенсій за оновленими правилами

Формула розрахунку коефіцієнту страхового стажу (ст. 25):

$$K_c = (C_m \times V_c) : (100\% \times 12),$$

де **K_c** - коефіцієнт страхового стажу

C_m - сума місяців страхового стажу

V_c - визначена відповідно до Закону № 1058 величина оцінки одного року страхового стажу (у %).

Закон №2148 формулу не змінив, але **знижено вартість одного року страхового стажу з 1,35% до 1%.**

Як і раніше, **коефіцієнт страхового стажу визначають:**

- **із заокругленням до 5 знаків після коми**
- він **не може перевищувати 0,75**, а з урахуванням страхового стажу за Списком №1 та підземної роботи - **0,85**.

З 1 жовтня по 31 грудня 2017 при призначенні пенсії застосовується **середня зарплата** (дохід) в Україні, з якої сплачено страхові внески, **за 2014, 2015 та 2016** роки із застосуванням величини **оцінки 1 року страхового стажу – 1,35 %.**

З 1 січня по 31 грудня 2018 при призначенні пенсії застосовується **середня зарплата** (дохід) в Україні, з якої сплачено страхові внески, **за 2016 та 2017 роки** із застосуванням величини **оцінки одного року страхового стажу – 1%.**

3.3 Розрахунок пенсій за оновленими правилами

Органи ПФУ щороку з 1 квітня (без додаткового звернення особи) будуть проводити перерахунок пенсії тим особам, які на 1 березня року, в якому здійснюється перерахунок, набули право на проведення перерахунку пенсії, з урахуванням страхового стажу та якщо доцільно і є право – і заробітку.

Порядок такого перерахунку пенсії буде встановлено, перерахунок провадять на найбільш вигідних умовах.

Одержувачам пенсій за вислугу років такий перерахунок не провадиться до досягнення пенсійного віку.

У 2019-2020 роках показник середньої зарплати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, який застосовується для перерахунку пенсій, збільшується на коефіцієнт, що відповідає 50% показника зростання споживчих цін за попередній рік та 50% показника зростання середньої зарплати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, за рік, що передує року, в якому проводиться збільшення, порівняно з роком, що передує року, який передує року, в якому проводиться збільшення.

Виплата пенсій працюючим пенсіонерам

З 1 жовтня 2017 р. пенсії виплачуються без урахування одержуваної зарплати (доходу).

Держслужбовцям, яким призначено пенсію по Закону України «Про державну службу», після 01.10.2011 та якщо вони працюють на спецпосадах, **пенсія виплачується за Законом № 1058** (крім інвалідів I та II груп, учасників бойових дій та членів сім'ї померлих (загиблих) військовослужбовців) (ст. 47 Закону № 1058)

Баланс
Агро

3.4 Перерахунок пенсій з 11.10.2017

Перерахунок пенсій проведено з декількох напрямів:

- ◆ зміна показника середньої зарплати (доходу) в Україні **за 2014-2015 роки – 3764,40 грн.**
- ◆ величина оцінки одного року страхового стажу – **1%** (було – 1,35%)
- ◆ новий розміру прожиткового мінімуму для призначення пенсій – **1452 грн.**
- ◆ перегляд розміру пенсій достроково призначених жінкам у 55 років
- ◆ поновлення виплати пенсій працюючим пенсіонерам

Перерахунок з урахуванням нового прожиткового мінімуму

Перерахунок пенсій з жовтня поточного року проведено з урахуванням прожиткового мінімуму, встановленого на 1 грудня 2017 року – **1373 грн., збільшеного на 79 грн тобто 1452 грн.**

Він застосовується під час перерахунку:

- ◆ пенсій
- ◆ надбавок, підвищень,
- ◆ інших пенсійних виплат, встановлених із цього прожиткового мінімуму

Перерахунок пенсій у зв'язку зі зміною прожиткового мінімуму,

встановленого для осіб, які втратили працездатність, **проводять лише особам, які не працюють** тобто не здійснюють діяльність, пов'язану з отриманням доходу (ч. 3 ст. 42 Закону № 1058)

3.5 Накопичувальна система

Накопичувальна система пенсійного страхування запроваджується з 1 січня 2019 року.

Її учасниками можуть бути особи:

- **які станом на 01.01.2019 підлягають** загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню згідно із Законом № 1058
- **особи, яким на 01.01.2019 лишилося менше 10 років до досягнення пенсійного віку**, передбаченого ст. 26 Закону № 1058, **мають право прийняти рішення не сплачувати до неї** страхові внески

Особи, які досягли пенсійного віку, передбаченого ст. 26 Закону № 1058, не можуть бути платниками страхових внесків до Накопичувального фонду

ПЕРЕВІРКИ Органи Пенсійного фонду мають право:

- ♦ **вимагати відповідні документи** від підприємств, організацій і окремих осіб, **видані ними для оформлення пенсії**
- ♦ **в необхідних випадках перевіряти обґрунтованість їх видачі та достовірність поданих відомостей про осіб**, які підлягають державному пенсійному страхуванню, умови їх праці та інших відомостей

На перевірки достовірності поданих для призначення пенсій документів **не поширюється дія положень законодавства про здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності** (ч. 3 ст. 44 Закону №1058)

Баланс
Агро

Дякуємо за увагу!

Баланс
Агро